

**TÄYTTÄ, TYRISTÄ JA TURVA
RAPORTTI TALVITELAKOIN**

☀️ **Telakointitilanne** Helsingissä on varsin vaikea. Telakoita on vähän ja kaupungin rannat alkavat olla niin ylikuormitettuja talvehtivista veneistä, että uuden venekannan telakoiminen alkaa olla mahdotonta. Uusien asemakaavasuuunnitelmien johdosta — jos ja kun ne tulevat toteutetuiksi — venepaikkojen osuus Helsingin kaupungin alueella tulee todennäköisesti supistumaan vielä entisestäänkin. Ellei sitten kaupunki katso asialliseksi ostaa jostain rantaviivaa erikoisesti venelaituri- ja talvitelakointitarkoituksiin. Tätäkin mahdollisuutta on väläytetty, mutta ainakaan toistaiseksi ei konkreettisiin toimenpiteisiin ole ryhdytty. Mainittakaa tässä yhteydessä, että esim. Suomen Moottoriveneklubi ei yrityksistään huolimatta ole kyennyt järjestämään jäsenilleen telakointialuetta. Helsingin Moottorivenekerho on kaupungilta saanut vuokrata Tersasaaren alueen parina viime vuotena, mutta tulevaisuudessa vuokrasopimusta ei enää uusita. Tiettävästi kerhojen taholta kuitenkin yritetään jatkuvasti keksiä oma-aloitteisia ratkaisuja jäsenten talvitelakointipulmiin.

Tilanne maaseutukaupungeissa

Telakointitilanne maaseutukaupunkien kohdalla ei ole suinkaan valoisampi kuin pääkaupungissakaan. Esimerkiksi Tampereella ei ole oikeastaan mitään mahdollisuutta saada venettä talviteloille. Kaupallisia telakoita ei ole ja Näsijärven Purjehdusseuran telakointitilat ovat varsin rajoitetut ja varatut vain jäsenille. Näistäkin vain osa voi saada veneen-

sä talvisäilöön seuran alueelle. Tilannetta helpottaa jonkinverran se, että useilla jäsenistä on kesähuvila, jonka rantaan he voivat vetää veneensä talven ajaksi. Mutta muunlaatuksiakin veneenomistajia on ja tulee.

Mitä tulee Kotkan, Vaasan tai Turkuun, osoittautui tilanne kaikissa näissäkin kaupungeissa kaikkea muuta kuin kehuttavaksi. Kotkassa on joitakin ranta-alueita, joille veneenomistajat omin lupinsa nostelevat veneitään ja toistaiseksi ovat saaneetkin niin tehdä, mutta luultavasti tähänkin on tulossa muutos. Eikä varsinaisia kaupallisia telakoita kuitenkaan ole. Kaikissa näissä kaupungeissa saavat veneenomistajat telakoida veneensä kaupungin omistamille rannoille, mutta jos vene sattuu olemaan hiukankaan kalliimpaa hintaluokkaa, ei tällaisille vartioimattomille alueille luonnollisestikaan mielellään venettä jätä.

Venekerhojen mahdollisuudet saada aikaan korjauksia

Näyttää siltä, että venekerhojen keinot tilanteen korjaamiseksi ovat varsin vähäiset huolimatta niiden aktiivisesta toiminnasta asian hyväksi. Virkavalta ei ole pysynyt tilanteen tasalla eikä toistaiseksi ole tullut vakuuttuneeksi siitä, että tässäkin suhteessa kaupunkien olisi palveltava veronmaksajiaan. Viranomaiset eivät ole toistaiseksi osanneet arvostaa venekerhojen merkityksellistä työtä vesilläliikkumisen turvallisuuden ja kaupunkilaisten vapaa-ajanvieton hyväksi. Toivottavaa olisi, että kerhot ja seururat eivät kuitenkaan panisi asiassa kynt-

Jatk. seur. siv.

**TON TA
NISTA ?**

Veneen talvisäilytyksestä on muodostumassa pulma, joka pian koskee tuhansia veneenomistajia maassamme. Yhä useampi hankkii itselleen veneen, mutta vain harvalla on tilaisuus sen säilyttämiseen talviaikana omissa suojissaan. Näin päädytään siihen, että vene viedään kaupalliselle telakalle, venekerhon telakointipaikalle tai yleiselle rannalle. Joka tapauksessa talvitelakoinnista aiheutuu aina kuluja ja vaikeuksia — mutta millaisia? VENE-lehti on suorittanut telakointiasioista tutkimuksia, joiden tuloksia artikkelimme ja siihen liittyvä taulusto pyrkii valottamaan. Tutkimustemme kohteena on ollut viisi kaupunkia, joiden 8 kaupallista telakkaa ja 4 venekerhoa. Kohdemäärän katsomme antavan riittävän yleiskuvan maassamme vallitsevasta talvitelakointitilanteesta yleensä. Kustannustutkimusten perusteena on ollut 6-metrinen katettu perämoottorivene.

tiläänsä vakan alle vaan jatkaisivat ponistelujaan tulosten saavuttamiseksi. Tuntuu siltä, että keskitetympi toiminta olisi paikallaan, voitaisiinhan ajatella että kaikki ne kerhot ja seurat, joilla ei ole omaa telakointialuetta lyöttäytyisivät kiinteään yhteistoimintaan ja lähtisivät yhteisalueen hankkimisen linjalle. Ellei kaupungin taholta sellaista voitaisi tarjota, saattaisi kenties ajatella jostakin lähistöltä vuokrattavaksi sopivaa rantaa- aluetta.

Mistä sitten syksyllä veneelle talvisija?

Kuten tilannekatsauksemme osoittaa ei veneenomistajalle jätetä kovinkaan monia mahdollisuuksia talvisijan valitsemiseksi. Ulkopuolella Helsingin on veneilijä erikoisen heikossa asemassa — Helsingissä sentään venekerhot ja -seurat sekä kaupalliset telakat ovat ojentamassa auttavaa kättään tilojensa mukaan, mutta millaisin hinnoin ja palvelumahdollisuuksin — se onkin sitten eri asia

— asia johon vastaus löytyy oheita taulustoa silmäilemällä.

Kallista — kohtuullista — halpaa

Taulustosta voimme todeta, että kalkein säilytysmaksu 6-metrisestä veneestä talvikaudelta on 380 markkaa, halvin 100 markkaa. Jos vertaamme kalleinta telakointimaksua esim. autotallivuokraan niin ainakin Helsingin osalta ne lyövät jotakuinkin yksiin. Kaikkein halvin säilytystapa luonnollisesti on vettä veneen-

Telakka tai seura	Maksu talvikaudelta		Nosto	Lasku	Kelkka	Pesu (ulkopohja)	Muu huolto	Onko saatavana työvälineitä?	Vakuutus (vahinko-, palo-)	Vartiointi	Kuinka maksu tapahtuu
	Ulkona	Sisätiloissa									
Wickmanin telakka Mustikkamaa Helsinki	13 mk m ²		Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Oltava itsellä	Kuuluu vuokraan	Ei ole	Ei (sähkövirta on)	Ei	Kyllä	Puolet heti, puolet keväällä
Hopeasalmen velstämö Mustikkamaa Helsinki	10 mk m ²	Ei ole	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Tehtävä itse	Ei ole	Ei (sähkövirta on)	Ei	Kyllä	Puolet heti, puolet keväällä
Maritim Oy Helsinki	Ei säilytetä	225:—	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Ei ole	Ei	Kuuluu vuokraan	Kyllä	Kertamaksu talven aikana
Telva Oy Helsinki	Ei säilytetä	25 mk m ²	40:—	40:—	Kuuluu vuokraan	— „ — (myös sisäpesu)	Ei ole	Ei	Ei	Kyllä	Kertamaksu talven aikana
Vator Oy Jollas Helsinki	17 mk m ²	225:—	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Ei ole	Ei	Ei	Kyllä	Kertamaksu talven aikana
Merenkävijät Helsinki	100:—	Ei ole	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Oltava itsellä	Tehtävä itse	Ei ole	Ei	Ei	Särkällä on Suomen linnassa ei	Puolet syksyllä, puolet keväällä
Suomalainen Pursiseura Helsinki	16 mk m ²	—	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Oltava itsellä	Tehtävä itse	Ei ole	Ei	Ei	Kyllä	Puolet syksyllä, puolet keväällä
T. J. Hartmanin Telakka Vaasa	*) 5—14 mk m ²	*) 8—14 mk m ²	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Oltava itsellä	Kuuluu vuokraan	Ei ole	Ei (sähkövirta)	Vain moottorille	Kyllä	Kertamaksu talven aikana
Näsijärven Purjehdusseura Tampere	Ei ole	**) 30:—	Hoidettava itse	Hoidettava itse	Oltava itsellä	Tehtävä itse	Tehtävä itse	Ei	Ei	Ei (suljettu vaja)	Kertamaksu talven aikana
Kotkan Pursiseura Kotka		**) 66:— (Hal)	Hoidettava itse	Hoidettava itse	Oltava itsellä	Tehtävä itse	Tehtävä itse	Ei	Ei	Ei (suljettu vaja)	Kertamaksu talven aikana
Luonnonmaan Telakka Naantali	Ei ole	10,5 mk m ²	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Tehtävä itse	Ei (sähkövirta on)	Ei	Kyllä	Kertamaksu talven aikana
Turun Uusi Venetelakka Turku	Ei ole	140:—	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Kuuluu vuokraan	Eri mak-susta	Ei (Sähkövirta eri mak-susta)	Ei	Kyllä	Kertamaksu kevään aikana

*) Riippuu veneen koosta ***) Haivene - vain jäseniä varten ***) Vierailta 10 mk/m²

sä maihin yleiselle rannalle, jolloin maksu on oikeastaan olematon, Helsingissä esim. 2 markkaa, jonka veneenomistaja joutuu suorittamaan kaupungille "lätkäverona" eli veneeseen kiinnitettävästä prikasta menevänä maksuna. Mutta kuten aikaisemmin todettiin, on huomioitava, että kaupunkien rannat eivät ole vartioituja, joten veneenomistaja ottaa itselleen määrätynlaisia riskejä telakoidessaan veneensä yleisille rannoille. Kaupalliset telakat sensijaan ovat kaikki vartioituja kuin myös venekerhojen telakat (joku henkilö asuu aivan telakan välittömässä yhteydessä).

Mitä veneenomistaja saa telakointimaksullaan?

Taulusto kertoo myös, että lukuunottamatta joissakin tapauksissa varsin nimellisen tuntuista vartiontia ei veneenomistaja itse asiassa rahansa edestä saa mitään muuta kuin säilytystilan veneelleen. Tosin hintaan kuuluu veneen nosto syksyllä ja lasku keväällä ja useassa tapauksessa ulkopohjan pesu. Millainen tämä pesu sitten on? Tästä antanee parhaan kuvan eräältä telakalta saamamme vastaus:

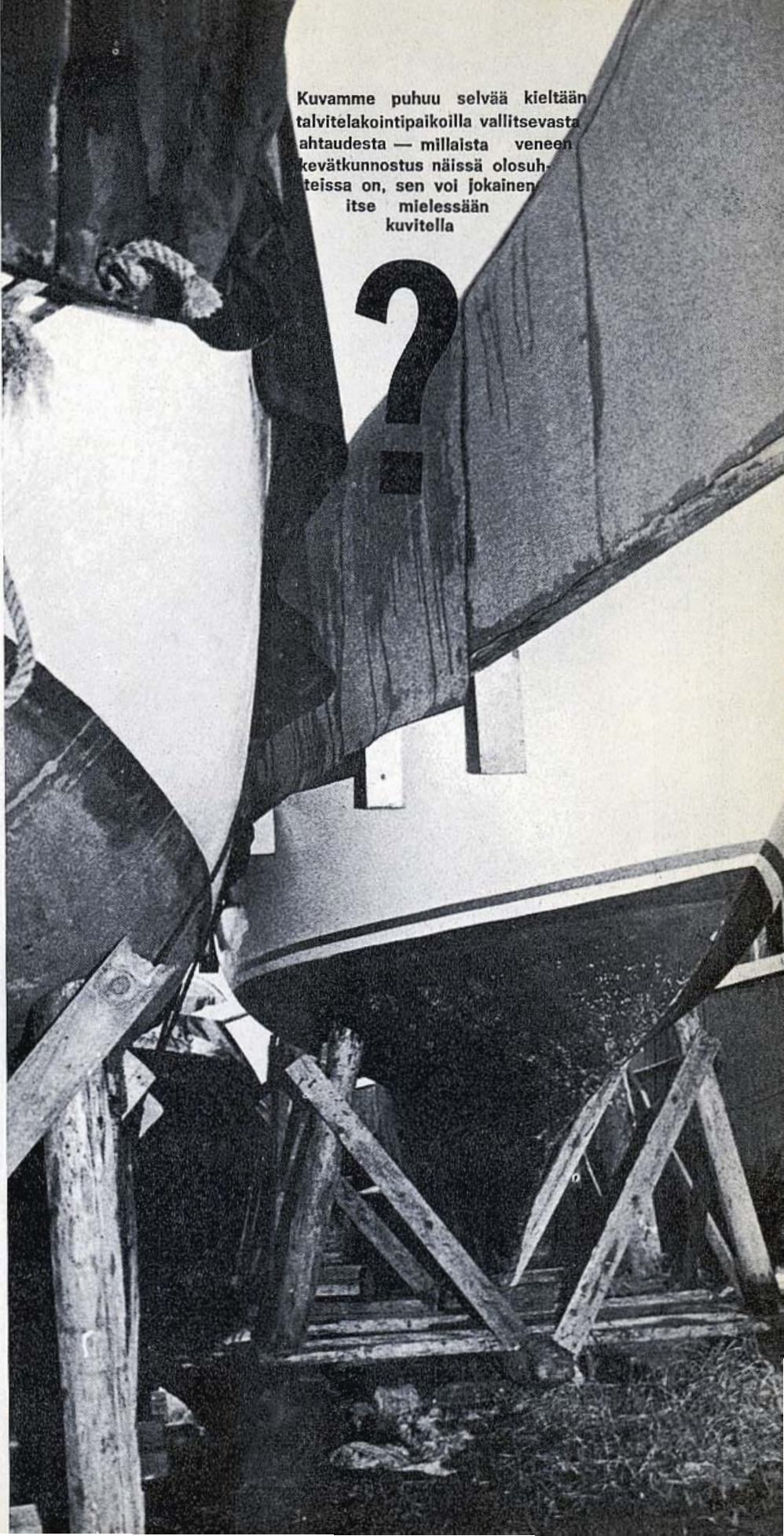
"Se nyt tehdään jollain lailla miten kiireiltä ehditään. Jos haluaa kunnollisen pesun niin se on kyllä parasta hoitaa itse." Samalla tästä vastauksesta ilmenee kaupallisten telakoiden nykyinen palvelualltius, service-henki. Kaikissa tapauksissa vastuu veneestä ja sen kunnosta jää omistajan harteille.

Palvelusta ei voi puhua epäkohdista kyllä voi

Eräs telakointipaikkojen ilmeisin epäkohta on ahtaus, osittain aivan sietämätön. Telakan intresseihin kuuluu saada mahdollisimman monta venettä telakoitua, toisin sanoen saada maksu jokaiselta käytettävissä olevalta neliömetriltä. Tästä on seuraamuksena että veneet ovat telakalla miltei kiinni toisissaan, jolloin seuraukset ahtaudesta koetaan jo syystoimenpiteiden aikana. Entä sitten keväällä, jolloin venettä tulisi ryhtyä kunnostamaan? Useassa tapauksessa se on erittäin hankalaa, koska esim. maalaus- tai lakkaus on miltei mahdotonta kun veneiden väliin ei sovi työskentelemään. Sitäpaitsi saatta viereisen veneen omistaja parhaillaan suorittaa raappausta, jolloin maalaaminen tai lakkaaminen on mahdotonta juuri silloin kun se sään ja omien suunnitelmien puitteissa parhaiten kävisi päinsä.

Lämpimän veden saanti on useimmassa tapauksessa mahdotonta. Kun sitä tarvitaan — esim. veneen pohjan sisäpesua

Kuvamme puhuu selvää kieltään talvitelakointipaikoilla vallitsevasta ahtaudesta — millaista veneen kevätkunnostus näissä olosuhteissa on, sen voi jokainen itse mielessään kuvitella

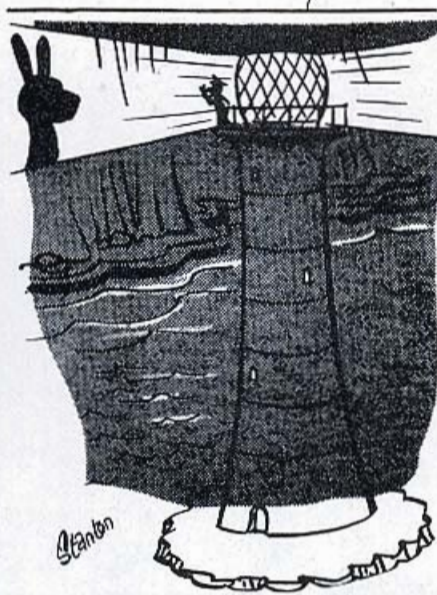
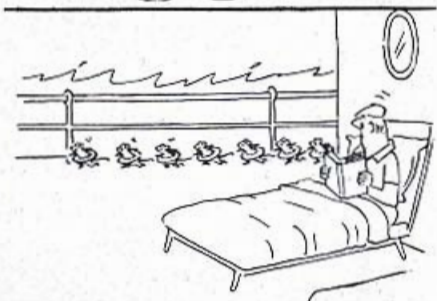
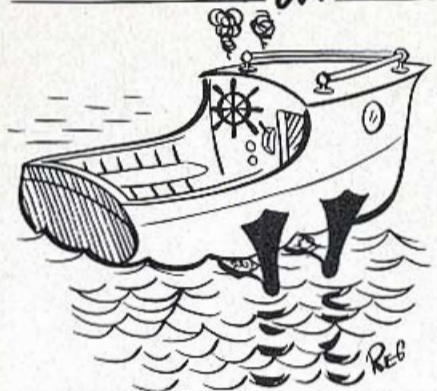

Tämä kuvamme voisi aivan mainiosti olla Suomestakin, mutta sattuu kuitenkin olemaan Englannista. Entinen veneenrakentaja Robert Smith joutui vaikeuksiin kun hänen vaimonsa ilmoitti havainnansa aluksen, jossa voisi seistä edes tuorana. Ratkaisu löytyi kuitenkin vanhasa armeijan ponttoonista, jolle Robert ränsäsi todellisen uivan kesähuvilan ulkoarvekkeineen kaikkineen. Joutuu se matkalla tälläkin "laivalla" pienen perämöörin avulla, mutta tuskin sillä sentään menemistä hiukankaan kovempaan merenkäyntiin. Meikäläisillä järvillä ja niiksikäs ei meren saaristoissakin sillä kuitenkin olisi mukava lomamatkailla. Eikä ole alus hinnallakaan pilattu — moottoreineen se on tullut maksamaan vajaat 500 markkaa.

Tästäkö nyt sitten löytyy jokamiehen rentoutumisvene? Sveitsissä on piletetty vene- ja vesiturheilunäyttely, missä myös kuvamme esittämä vene on ollut näytteillä. Se on eräänlainen katamarani, jossa "purjeet" ovat valmistetut jäykästä muovista ja kääntyvät akselin varassa. Veneen nimi on "Stabilo" ja rakentaja väittää, että vene tosiaankin on nimensä mukainen, siis vakaa. Sitäpaitsi sillä purjehtiminen on kuulemma varsin rentouttavaa, koska kovallakaan tuulella ei tarvitse taistella purjeitten kanssa — nehkään kääntyvät vain pienellä vivunliikkeellä.

VEINE hymy

TÄYTTÄ... jatk. siv. 15

suoritettaessa — se on omatoimisesti lämmitettävä. Avotulen käyttö telakka-alueilla on luonnollista syistä kuitenkin ehdottomasti kielletty, joten vesi joudutaan lämmittämään jossain kauempana ja kantamaan se sitten paikan päälle.

Epäkohtana on myös pidettävä sitä,

että telakoilla ei ole vuokrattavana esim. sähkökyyttöisiä työvälineitä, jotka huomattavasti helpottaisivat veneen kevätkunnostustöitä. Sähkövirtaa sentään saa useimmissa tapauksissa käyttöä, mutta tässäkin ilmenee hankaluuksia kiiireimpänä kevätkunnostuksen aikana. Sähkövirran tarvisijoita on paljon ja pistorasioita vähän.

Pahimpana Epäkohtana pitäisimme kuitenkin sitä, että kalleimpien telakoiden ehdottomiin sääntöihin kuuluu, ettei niillä veneenomistaja saa suorittaa minkäänlaisia kunnostustöitä. Ihmetellä täytyy, miten käy veneen pohjan ja laitojen maa-laamisen tai lakkaamisen tällaisissa tapauksissa. Sisätyöhän sentään voi suorittaa veneen vedessä ollessakin. Jotkut telakat käyttävät tätä kieltoa eräänlaisena pakotteena saadakseen veneenomistajan teettämään kunnostustyöt telakka-henkilökunnalla, josta luonnollisesti peritään kova maksu. Toisilla telakoilla sensijaan ei edes ole henkilökuntaa tällaisia kunnostustöitä varten.

On helppo arvostella, mutta ihanne-telakka — millainen se sitten olisi?

Kun ajattelemme nykyisiä kaupallisia telakoitamme on todettava että niiden palvelussa on paljonkin toivomisen varaa eikä todellista ihannetelakkaa niiden joukosta löydy. Mutta millainen ihannetelakka sitten tulisi olla?

Ottakaamme lähtökohdaksi se, että monikaan veneenomistaja ei ole täysin perillä kaikista niistä seikoista jotka tulisi huomioida venettä talveksi telakoi-taessa eivätkä myöskään niistä kunnos-tustoimenpiteistä, jotka keväällä olisi suoritettava. Ihannetelakalla tulisi näin ollen olla mahdollisuudet suorittaa kaikki kyseiset toimenpiteet. Niihin kuuluisi veneen perusteellinen pesu, purjeiden ja mastojen huolto, moottoreiden öljynvaihto, vesivaipan ruostesuojaus jne. Kuinka moni veneenomistaja esimerkik-si on tietoinen siitä, että jo veneen tu-keminen alustalleen talven ajaksi on huolellisuutta vaativa tehtävä, jottei vene talven aikana pääsisi painumaan, muuttamaan muotoaan. Ymmärryksemme mukaan ihannetelakka on sellainen, jonne veneenomistajan puhelinsoiton perusteella vene noudetaan ja täysin ajo-kuntoisena keväällä ajetaan asiakkaan toivomaan paikkaan. Hinta tästä on jutu erikseen, mutta hyvästä palvelusta mielihyvän maksetaankin. Koska toistaiseksi täällä alalla ei kuitenkaan ole kil-pailua, lienee turha ainakaan lähitule-vaisuudessa odottaa ihannetelakan synty-mistä.

